

مستخرج از روزنامه رسمی شماره ۱۰۰۸۸ مورخ ۱۳۵۸/۷/۱۹

لایحه قانونی اداره امور بانک‌ها

ماده ۱ - در اجرای قانون ملی شدن بانک‌ها و مؤسسات اعتباری، از تاریخ تصویب این قانون کلیه بانک‌های کشور اعم از بانک‌های تخصصی و تجاری و بانک‌های دولتی سابق و ملی شده بعدی طبق این مقررات اداره خواهد شد.

ماده ۲ - ارکان بانک‌ها عبارتند از:

- ۱ - مجمع عمومی بانک‌ها
- ۲ - شورای عالی بانک‌ها^۱
- ۳ - هیأت مدیره هر بانک
- ۴ - مدیر عامل هر بانک
- ۵ - بازرسان قانونی هر بانک

قسمت اول - مجمع عمومی بانک‌ها

ماده ۳ - مجمع عمومی بانک‌ها از وزیر امور اقتصادی و دارایی، وزیر صنایع و معادن، وزیر بازرگانی، وزیر کشاورزی و عمران روستایی، وزیر مسکن و شهرسازی، وزیر مشاور و رئیس سازمان برنامه و بودجه تشکیل می‌شود. ریاست مجمع عمومی بانک‌ها با وزیر امور اقتصادی و دارایی است و در غیاب وی با وزیر بازرگانی است.

ماده ۴ - مجمع عمومی بانک‌ها به دو صورت تشکیل می‌شود:

- ۱ - مجمع عمومی عادی
- ۲ - مجمع عمومی فوق العاده

ماده ۵ - مجمع عمومی عادی و فوق العاده بانک‌ها به دعوت وزیر امور اقتصادی و دارایی و در غیاب وی به دعوت وزیر بازرگانی تشکیل می‌شود.

^۱ به موجب ماده ۶ قانون تسهیل اعطای تسهیلات بانکی و کاهش هزینه‌های طرح و تسریع در اجرای طرح‌های تولیدی و افزایش منابع مالی و کارآیی بانک‌ها (مصوب ۱۳۸۶/۴/۵) که مقرر می‌دارد: «به منظور ارتقای کارآیی و هماهنگی اختیارات و مسؤولیت‌ها در مدیریت بانک‌ها، از تاریخ تصویب این قانون، شورای عالی بانک‌ها منحل و وظایف آن به هیأت مدیره بانک‌ها واگذار می‌گردد»، شورای عالی بانک‌ها منحل و مواد ۱۰ تا پایان ۱۳ مندرج در قسمت دوم و همچنین ماده ۲۲ این قانون نسخ گردید.

ماده ۶ - وظایف مجمع عمومی عادی:

- ۶-۱- استماع گزارش سالانه هر بانک و رسیدگی به ترازنامه و حساب سود و زیان سال مالی قبل و صورت دارایی و دیون و صورتحساب دوره عمل سالانه و تصویب ترازنامه و بودجه آن؛
- ۶-۲- رسیدگی و اتخاذ تصمیم درباره اندوخته هر یک از بانکها و تصویب سود ویژه؛
- ۶-۳- انتخاب اعضای هیأت مدیره بانکها بنا به پیشنهاد شورای عالی بانکها؛
- ۶-۴- انتخاب مدیران عامل بانکهای تخصصی به پیشنهاد وزیر مربوط و انتخاب مدیران عامل بانکهای تجاری به پیشنهاد وزیر بازرگانی با نظر مشورتی شورای عالی بانکها؛
- ۶-۵- احکام مدیران عامل و اعضای هیأت مدیره بانکها به امضای وزیر امور اقتصادی و دارایی صادر خواهد شد؛
- ۶-۶- انتخاب بازرسان قانونی هر یک از بانکها؛
- ۶-۷- تصویب اساسنامه هر یک از بانکها؛
- ۶-۸- تصویب آیننامه‌های استخدامی، مالی، اداری و معاملاتی؛
- ۶-۹- اتخاذ تصمیم نسبت به هر گونه مسائل دیگر مربوط به عملیات بانکی که از طرف شورای عالی بانکها^۳ به مجمع عمومی پیشنهاد می‌شود.

ماده ۷ - جلسات مجمع عمومی عادی بانک‌ها حداقل سالی یک مرتبه تا پایان تیر ماه هر سال تشکیل خواهد شد.

- ماده ۸ - برای مذاکره و اخذ تصمیم در جلسات مجامع عمومی عادی و فوق العاده بانک‌ها، حضور ۵ نفر از اعضاء ضروری خواهد بود و مصوبات مجمع حداقل با رأی موافق چهار نفر معتبر می‌باشد.**

- ماده ۹ - وظایف مجمع عمومی فوق العاده:** هر گونه تغییر در مواد اساسنامه هر یک از بانک‌ها، کاهش یا افزایش سرمایه هر یک از آنها، تأسیس، انحلال یا ادغام آنها منحصرآ در صلاحیت مجمع عمومی فوق العاده بانک‌ها خواهد بود.

قسمت دوم - شورای عالی بانکها^۳

ماده ۱۰ (نسخه شده) - شورای عالی بانکها از ۸ نفر عضو به شرح زیر تشکیل می‌شود:

- ۱- رئیس کل بانک مرکزی ایران
- ۲- مدیر کل بانک ملی ایران
- ۳- نماینده وزارت امور اقتصادی و دارایی

^۳ ر.ک. پانویس شماره ۱.

^۳ ر.ک. پانویس شماره ۱.

- ۴ - نماینده وزیر مشاور و رئیس سازمان برنامه و بودجه
- ۵ - نماینده وزارت مسکن و شهرسازی
- ۶ - نماینده وزارت کشاورزی و عمران روستایی
- ۷ - نماینده وزارت بازارگانی
- ۸ - نماینده وزارت صنایع و معادن

در انتخاب نمایندگان فوق جنبه‌های صلاحیت و تخصص در امور اقتصادی و بانکی و مدیریت باید رعایت شود.

تبصره ۱ - ریاست شورای عالی بانک‌ها با رئیس کل بانک مرکزی ایران خواهد بود.

تبصره ۲ - مدت عضویت افراد مذکور در ردیف‌های ۳ تا ۸ در شورای عالی بانک‌ها ۲ سال می‌باشد و انتخاب مجدد آنان بلامانع است.

ماده ۱۱ (نسخ شده) - جلسات شورای عالی بانک‌ها حداقل هر هفته یک مرتبه به دعوت رئیس شورا و یا سه نفر از اعضای شورا تشکیل خواهد شد.

ماده ۱۲ (نسخ شده) - جلسات شورای عالی بانک‌ها وقتی رسمیت خواهد داشت که حداقل ۶ نفر از اعضاء در جلسه حضور داشته باشند و مصوبات شورا با ۵ رأی موافق معتبر خواهد بود.

ماده ۱۳ (نسخ شده) - وظایف و اختیارات شورای عالی بانک‌ها به شرح زیر می‌باشد:

۱۳ - ۱- پیشنهاد اعضای هیأت مدیره بانک‌ها به مجمع عمومی؛

تبصره ۵ - در صورتی که تعداد اعضای هیأت مدیره بانک بیش از سه نفر باشد، یکی از اعضای هیأت مدیره از طرف شورای کارکنان بانک منصوب خواهد شد.

۱۳ - ۲- اظهار نظر مشورتی در مورد انتخاب مدیران عامل بانک‌ها؛

۱۳ - ۳- ایجاد هماهنگی در امور بانک‌ها؛

۱۳ - ۴- تهیه آیننامه استخدامی و سایر آیننامه‌های مالی، اداری و معاملاتی مربوط به امور بانک‌ها برای تصویب مجمع عمومی؛

۱۳ - ۵- رسیدگی به بودجه هر یک از بانک‌ها برای تصویب مجمع عمومی؛

۱۳ - ۶- اظهار نظر نسبت به ترازنامه و حساب سود و زیان و گزارش سالانه هر یک از بانک‌ها برای تقدیم به مجمع عمومی؛

۱۳ - ۷- اظهار نظر نسبت به افزایش یا کاهش سرمایه هر یک از بانک‌ها؛

۱۳ - ۸- کسب اطلاعات لازم در امور بانک‌ها از بانک‌ها و بررسی گزارش‌هایی که هیأت مدیره هر یک از از بانک‌ها به شورای عالی ارسال می‌دارد؛

۱۳ - ۹- اتخاذ سیاست کلی در مورد تأسیس و تعطیل شعبه یا هر واحد بانکی دیگر در هر نقطه از ایران یا خارج از کشور؛

- ۱۳ - اظهار نظر نسبت به تغییر مواد اساسنامه هر یک از بانک‌ها و پیشنهاد آن به مجمع بانک‌ها؛
- ۱۴ - اتخاذ تصمیم درباره سیاستهای کلی اقتصادی و اعتباری و اداری بانک‌ها و سایر مسائل مربوط به اداره امور بانک‌ها؛
- ۱۵ - کوشش و ابتکار در حسن اداره و بهره بانک‌ها و بهبود مستمر وضع آنها در جهت خدمت به مردم و به اقتصاد کشور و افزایش درآمدها بر طبق موازین اسلام.

قسمت سوم - هیأت مدیره هر بانک

ماده ۱۴ - تعداد اعضاء و وظایف هیأت مدیره هر بانک طبق اساسنامه هر بانک خواهد بود.

قسمت چهارم - مدیر عامل

ماده ۱۵ - مدیر عامل بالاترین مقام اجرایی و اداری بانک است که حسب پیشنهاد شورای عالی بانک‌ها^۴ از طرف مجمع عمومی بانک‌ها انتخاب می‌شود.

قسمت پنجم - بازرسان قانونی

ماده ۱۶ - تعداد اعضاء، وظایف و نحوه انتخاب بازرسان قانونی طبق اساسنامه هر بانک خواهد بود.

قسمت ششم - گروه‌بندی بانک‌ها

ماده ۱۷ - مجمع عمومی بانک‌ها می‌تواند نسبت به گروه‌بندی و ادغام بانک‌ها اعم از بانک‌های تخصصی و تجاری و همچنین تأسیس بانک‌های جدید بر حسب ضرورت اقدام نماید.

ماده ۱۸ - مجموع سهام بانک‌های ادغام شده، سرمایه بانک جدید را تشکیل می‌دهد. سهام بانک‌های ادغام شده پس از محاسبات فنی و حقوقی به سهام بانک جدید تبدیل خواهد شد.

ماده ۱۹ - هر یک از بانک‌ها دارای اساسنامه‌ای خواهد بود که پس از تأیید شورای عالی بانک‌ها^۵ به تصویب مجمع عمومی می‌رسد و شامل هدف و موضوع بانک، نحوه اداره آن و سایر وظایف و اختیارات قانونی خواهد بود.

^۴ ر.ک. پانویشت شماره ۱.

^۵ ر.ک. پانویشت شماره ۱.

ماده ۲۰ - کلیه دارایی‌ها و بدهی‌های بانک‌های ادغام شده در یک گروه جزء دارایی و بدهی مشترک بانک مذبور محسوب می‌شود و بانک مذکور در مقابل اشخاص ثالث از هر جهت قائم مقام بانک‌های ادغام شده می‌باشد.

ماده ۲۱ - کارکنان بانک‌های ادغام شده تابع آیین‌نامه استخدامی مشترک می‌باشند که به پیشنهاد شورای عالی بانک‌ها^۶ و سازمان امور اداری و استخدامی کشور و تصویب مجمع عمومی بانک‌ها خواهد رسید.

ماده ۲۲ - شورای عالی بانک‌ها^۷ موظف است مطالعات لازم را به منظور انطباق معاملات بانک‌ها با موازین اسلامی انجام داده و به تصویب مجمع عمومی برساند.

نخست وزیر

---

^۶ ر.ک. پانویس شماره ۱.
^۷ ر.ک. پانویس شماره ۱.

مستخرج از روزنامه رسمی شماره ۱۰۱۷۹ مورخ ۱۳۵۸/۱۱/۱۱

وزارت امور اقتصادی و دارایی

لایحه قانونی متمم لایحه قانونی اداره امور بانک‌ها که در جلسه مورخ ۱۳۵۸/۹/۲۸ به تصویب شورای انقلاب جمهوری اسلامی ایران رسیده است، به پیوست ابلاغ می‌گردد.

لایحه قانونی متمم لایحه قانونی اداره امور بانک‌ها

ماده ۱ – بانک ملی ایران و همچنین کلیه بانک‌هایی که به موجب قوانین خاص به وجود آمده‌اند، به استثنای بانک مرکزی ایران، مشمول لایحه قانونی اداره امور بانک‌ها مصوب ۱۳۵۸/۷/۳ شورای انقلاب اسلامی می‌باشند.

ماده ۲ – بانک‌های استان دارای مجمع عمومی متشکل از مسئولین دولتی و مردمی خواهد بود. مجمع مذکور مستقل از مجمع عمومی بانک‌ها تشکیل و اتخاذ تصمیم می‌نماید. وظایف مجمع عمومی بانک‌های استان در اساسنامه هر بانک ذکر خواهد شد.

ماده ۳ (نسخ شده^۸) – شورای عالی بانک‌ها می‌تواند کلاً و بعضًا وظایف و اختیارات خود را به هیأت مدیره بانک‌های استان تفویض نماید.

ماده ۴ (نسخ شده^۹) – شورای عالی بانک‌ها دارای دبیرخانه‌ای خواهد بود که جزء سازمان بانک مرکزی ایران می‌باشد. رئیس و اعضای دبیرخانه را رئیس شورای عالی بانک‌ها تعیین خواهد نمود.

شورای انقلاب جمهوری اسلامی ایران

^۸ ر.ک. پانوشت شماره ۱.

^۹ ر.ک. پانوشت شماره ۱.